

НОВАТОР

№ 39 (4250)

* Жетістік

ПАРАКСИЛОЛ ӨНДІРІСКЕ ЖОЛ ТАРТТЫ

Ағымдағы жылғы қазанның 2-сі Атырау мұнай өңдеу зауытының ғана емес, отандық мұнай өңдеу және мұнай-химия өнеркәсібіндегі елеулі оқиғамен айшықталды. Мемлекет басшысы Н.Ә.Назарбаев бекіткен ҚР 2003-2015 жылдарға арналған индустриалды-инновациялық даму стратегиясы аясында салынған ароматикалық көмірсутектер кешенінде тағы бір жаңа өнім – параксиллолдың алғашқы партиясының алынуына орай ресми шара өтіп, оған ҚР энергетика министрлігі, «Самұрық-Қазына» ҰАҚ, «ҚазМұнайГаз» ҰҚ» АҚ, «ҚазМұнайГаз - өңдеу-маркетинг» АҚ-ы жетекшілері қатысты.

2006 жылы ҚР Үкіметі әлемдік деңгейдегі мұнай-химия кешендерін

қалыптастыру және тұңғыш қазақстандық мұнай-химия кешенін құру жөніндегі іс-шаралар жоспарын бекітіп, ҚР Энергетика және минералды ресурстар министрлігі мен «ҚазМұнайГаз» ҰҚ» АҚ – на Атырау мұнай өңдеу зауытындағы бензол өндірісі жобасын уақытылы іске асыруды міндеттеген болатын. Осыдан бес жыл бұрын бастау алған кешен құрылысы 2014 жылы аяқталып, 2015 жылдың 3 шілдесінде бензолдың алғашқы партиясы алынған еді. Енді, міне, кешенде келесі бір мақсатты өнім – параксиллолдың алғашқы тобы қазан паркiне жіберiлдi.

Айта кетейік, бензол мен параксиллол – мұнай өңдеудің жоғары сұранысқа ие өнімдері, олар мұнай – химия саласының алуан түрлі өнімдерін, соның ішінде ка-

прон, пластикалық массалар, пластикалық талшықтар алуда қолданылады. Сонымен қатар, бұл шикізаттардың бояу, ауыл шаруашылығына қажетті улы химикаттар, құрылысқа қажетті фенолформальдегидті шайыр өндірісінде, жиһаз шығаруда және дәрілік препараттар мен еріткіштер өндірісінде де маңызы зор.

Отандық мұнай өнеркәсібінің әлеуетін арттыруға мүмкіндік берген бұл жобаның құрылысына 3800 адам қатысса, кешен пайдалануға берілгеннен соң 277 тұрақты жұмыс орны ашылды.

Ресми шара еліміздің Әнұранынан бастау алды. Атыраулық мұнай өңдеушілерді өндірістік жетістікпен құттықтаған облыс басшысы Бақтықожа Измұхамбетов бұл

жобаның маңыздылығын айрықша атап өтті:

- Ароматикалық көмірсутектер шығару кешенінің іске қосылуы Қазақстанның мұнай – химия саласына бастау болады. Біз мұнай өңдеу саласын дамытуда тағы бір маңызды қадам жасап отырмыз. Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаев Атырау облысына жұмыс сапары кезінде өңірдегі экономиканы диверсификациялау бағытында жасалып жатқан жұмыстарға оң баға берді. Бұған қоса, Елбасы мұнай өңдеу тереңдігін арттырып, қосылған құны жоғары өнімдер шығару туралы міндеттер жүктеді. Біз бүгін осы міндеттерді орындауға мүмкіндік беретін маңызды қадам жасалғанын нық сеніммен айта аламыз.

(Соңы 2-бетте).

УАҚЫТПЕН ҮЗЕҢГІЛЕС!
ВМЕСТЕ СО ВРЕМЕНЕМ!

* **Жетістік**

ПАРАКСИЛОЛ ӨНДІРІСКЕ ЖОЛ ТАРТТЫ

(Соңы. Басы 1-бетте.)

Шараға қатысқан ҚР энергетика вице – министрі Мағзұм Мырзағалиев өз сөзінде мұнай-химия өнімдерін шығаратын мұндай ірі кешеннің бұрын соңды Қазақстанда болмағандығын, бұл ТМД аумағындағы ең ірі жоба саналатындығын тілге тиек етті.

– Зауыт Қазақстан үшін аса маңызды бензол және параксиллол шығаруға мүмкіндік беретін жобаны іске асырды. Осылайша Мемлекет басшысының экономиканың шикізат секторын қосылған құны жоғары өнімдер шығаруға қайта бағдарлау жөніндегі тапсырмасын орындап отырмыз. Бұл кешеннің іске қосылуымен Қазақстанда мұнай – химия өнеркәсібінің іс жүзінде негізі қаланды, – деді зауыт ұжымына өсіп-өркендеу тілеген вице-министр.

Сондай-ақ, ароматикалық көмірсутектер шығаратын кешен жобасын іске асырушы бас мердігер **Sinoprec Engineering (Group) Co., LTD ҚФ бас директоры Янь Шаочунь** кешен құрылысының сәтті аяқталуымен құттықтай келе, жобаны іске асыру кезіндегі сенімді серіктестік, ықпалдастық пен қолдау үшін алғыс білдірді:

– Ағымдағы жылдың ішінде айында біз ССР қондырғысын сәтті іске қоссақ, бүгін, міне, Атырау мұнай өңдеу зауыты өзінің 70 жылдық мерейтойын, сондай-ақ, Атырау жұртшылығы қала күнін атап өткелі жатқан мерейлі күні РХ қондырғысында параксиллолдың

мемлекеттің – Қазақстан, Ресей және Қытайдың мыңдаған инженері мен құрылысшысы тер төгіп, еңбек етті. Бүгінгі мереке – солардың арқасы. Бұл кешеннің игілігін тек үш мемлекет қана емес, дүниежүзі елдері көреді деп сенемін.

Мәртебелі меймандардың құттықтауынан соң параксиллолдың алғашқы партиясының алынуына арналған салтанатты рәсімге кезек берілді. «АМӨЗ» ЖШС бас директорының қайта жаңғырту және даму жөніндегі бірінші орынбасары **Рүстем Бисалиев** параксиллол өндірісін игерумен зауыттың даму тарихының тағы бір жаңа парағы ашылғандығын айтып, жобаны іске асыруға қатысқан серіктестерге алғысын білдірді:

– Осыдан екі ай бұрын біз бензолдың алғашқы партиясын алдық, таяу

алғашқы партиясын алмақшымыз. Бұл, әрине, ел Президенті мен Үкіметтің, облыс әкімдігінің, «ҚазМұнайГаз» ҰК мен Атырау мұнай өңдеу зауытының оң қолдауының, бұл жобаға қатысушы қазақстандық және шетелдік мамандардың біріге атқарған еңбектерінің нәтижесі.

Қайта жаңғыртудың үшінші кезеңі – мұнайды тереңдетіп өңдеу кешені жобасы да сәтті іске асырылдығына сендірген қытайлық серіктес алдағы уақытта да Қазақстан аумағындағы жобаларды іске асыруға белсенді атсалысып, екі ел арасындағы ынтымақтастықты нығайтуға мүдделі екендіктерін айтты.

Кешеннің бас жобалаушысы «Омскнефтехимпроект» жобалау институты атынан РФ Федералды жиналысы Федерация кеңесінің мүшесі **Игорь Зуяга** сөз алып, Атырау мұнай өңдеу зауыты қызметкерлеріне жүрекжарды лебізін жеткізді:

– Бүгін тек сіздер үшін немесе Атырау өңірі үшін емес, кәлі Қазақстан үшін айшықты мереке. Өйткені, дәл бүгін, дәл осы алаңда, дәл осы шарада ірі кешенді іске қосу арқылы жаңа сала – отандық мұнай-химияның негізін қалап отырсыздар. Бұл жобаны іске асыру жолында үш

арада бұл өнім түрі экспортқа шығарылатын болады. Осылайша Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаевтың қолданыстағы кәсіпорындар базасында мұнай-химия кластерін құру жөніндегі тапсырмасын орындап отырмыз. Мұнай өңдеу саласының тұңғышы – Атырау мұнай өңдеу зауыты

және мұнай-химияны игеру жолында алғашқы қадам жасады. Бұл елеулі оқиға зауытымыздың 70 жылдық мерейтойымен тұспа тұс келіп отыр.

Одан соң ароматикалық көмірсутектер шығару кешені құрылысы жөніндегі департаментті басқарған **Мұрат Өтеғалиев**

жоқ. Ароматикалық көмірсутектер шығару қондырғысының басшысы **Бекзат Өтеғалиев** баян еткен мәлімет бойынша, аталған қондырғыдағы іске қосу-баптау жұмыстары да тәмам. Қондырғы қалыпты технологиялық ре-

жим өлшемдеріне шығарылған. Сондай-ақ, қондырғы басшысы тауарлық өнім – параксиллолды қазан паркіне және бензолды-толуолды фракцияны каталитикалық реформинг қондырғысына жіберуге дайын екендігін жеткізді.

Ароматикалық көмірсутектер шығару кешені басшысының орынбасары **Бауыржан Жандауов** жалпызауыттық шаруашылық нысандарының, соның ішінде азот шығару қондырғысы, алау қондырғысы, айналма сумен қамту блогы, химиялық су дайындау блогы, электр бөлу стансасы, сорғы бекетінің аралық қазандарының штатты режимде жұмыс істеп тұрғандығын, кешен қондырғыларының қажетті мөлшерде жылу, энергия және су ресурстарымен қамтамасыз етілгендігін және қазан паркінің тауарлық параксиллолды қабылдауға дайын екендігін баяндады.

Бұдан соң алаңда тұрған кешен басшысы **Василий Гацко** алынған мәліметтер бойынша кешенде параксиллолдың жекелеген фракциясын аралық қазандарға жіберу мүмкіндігі бар екендігін, жаңа өнімнің алғашқы легін қазан паркіне жіберуге дайын екендігін мәлімдеді.

Параксиллолдың алғашқы легін қазан паркіне жіберу мәртебесін Атырау облысының әкімі **Бақтықожа Ізмұхамбетов** пен ҚР энергетика вице-министрі **Мағзұм Мырзағалиев** иеленді. Ар-

үздік» байқауының жеңімпазы, жас маман **Мейірман Бекқожаевқа** бұйырды.

Осынау сәтке куә болған зауыттықтар мен меймандар өз қуаныштарын ду қол шапалақпен білдіріп жатты.

Мұны тарихи сәт деп бағалаған «ҚазМұнайГаз – өңдеу-маркетинг» АҚ төрағасы **Данияр Тиесов** өз ойын былайша білдірді:

– Бұл кешен бұрынғы Кеңес Одағы аумағындағы ең ірі өндіріс саналады. Бұл кешен – тәуелсіз Қазақстандағы ең ауқымды мұнай өңдеу және мұнай-химия нысаны. Ел Президенті әлемдік қаржы дағдарысы, әлемдік нарықтағы мұнай бағасының төмендеуі жағдайында мұнайды терең өңдеу, мұнай-химия

найы орнатылған моноблоктағы тетік басылғаннан кейін лед-экраннан ысырманың ашылып, параксиллолдың қазан паркіне бағыт алғандығы көрінді.

Санаулы минуттардан

өнеркәсібін дамытуға күш салуды нақты міндет етіп қойған болатын. Бұл табысты арттырып, дағдарыс салдарын азайтуға сеп болады. Биылдың өзінде АМӨЗ АИ-92 маркалы бензинін былтырғы жылмен салыстырғанда 200 мың тоннаға артық өндіретін болады. Бұл аталған өнім деген импорттық тәуелділікті 20 пайызға дейін төмендетпек. Мемлекетіміз, «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы кейбір қиындықтарға қарамастан зауыттарды модернизациялауға инвестиция салуда. Бұл бізге үлкен жауапкершілік жүктейді. Біздің міндет – бұл инвестициялардың тиімділігін, модернизациядан соң біздің зауыттар, соның ішінде Атырау мұнай өңдеу зауыты ең үздік дүниежүзілік талаптарға сай болатындығын дәлелдеу. Ал біздің мұнай өңдеу және мұнай-химия салалары – еліміздегі ең үздік сала болмақ.

Ресми шара соңында меймандар мен зауыттықтар Ескендір Хасанғалиевтың «Атамеке» әнін қосыла шырқады. Ел, атамеке игілігі жолында тағы бір белесті бағындырған зауыттықтар алдында әлі талай асқақ міндеттер тұр.

Светлана ҚАЛИЕВА

* **Достижение****Репортаж**

НА АНПЗ ПОЛУЧЕНА ПЕРВАЯ ПАРТИЯ ПАРАКСИЛОЛА

2 октября стала еще одной памятной датой в истории Атырауского нефтеперерабатывающего завода. В этот день была получена первая партия нового продукта - параксилола. В официальной церемонии приняли участие высокопоставленные гости из Астаны, аким Атырауской области Бактыкожа Измухамбетов, руководители ряда государственных органов, ветераны труда, нефтяники, и конечно же, заводчане.

... Фанфары извещают о начале торжественного мероприятия. Звучит государственный гимн Республики Казахстан.

В целях развития отечественной нефтехимической отрасли, Президентом Казахстана Нурсултаном Назарбаевым перед правительством была поставлена задача о создании в Атырау нефтехимического кластера на базе имеющихся предприятий.

В связи с этим, кабинетом министров был разработан план, в рамках которого, на Атырауском нефтеперерабатывающем заводе началось строительство комплекса по производству ароматических углеводородов, способного вырабатывать высокооктановые компоненты для производства товарного бензина и производить базовое сырье для нефтехимической отрасли - до 133 тыс. тонн в год бензола и 496 тыс. тонн в год параксилола.

Строительство КПА было начато в 2010 году и успешно завершено в 2014 году. 25 декабря прошлого года Президент страны Нурсултан Назарбаев дал старт началу пусконаладочных работ на комплексе по производству ароматических углеводородов. 3 июля 2015 года на КПА была получена первая партия бензола, и вот сегодня - параксилола.

Слово предоставляется акиму Атырауской области Бактыкоже Измухамбетову.

- Запуск комплекса по производству ароматических углеводородов дает старт нефтехимической отрасли Казахстана. Мы перешагнули очередную ступень в развитии нефтепереработки. Во время рабочего визита в Атыраускую область Президент Нурсултан Назарбаев дал высокую оценку работе, проводимой в регионе по диверсификации экономики. Вместе с тем, Елбасы поставил задачу по увеличению глубины переработки

нефти и выпуску продукции с высокой добавленной стоимостью. Можно уверенно сказать, что сегодня сделан большой шаг, который поможет решить поставленную задачу, - подчеркнул глава региона.

- Сегодня завод реализовал особо важный для Казахстана проект по выпуску бензола и параксилола. Таким образом, делается большой шаг в переходе от сырья к выпуску продукции с высокой добавленной стоимостью, выполняется поручение Главы государства, поставленное перед нефтеперерабатывающей промышленностью. Поздравляю всех заводчан с таким достижением, желаю вам дальнейшего развития, успехов и процветания!

- сказал заместитель министра

энергетики РК Магзум Мирзагалиев.

К трибуне приглашается генеральный директор КФ «Sinorec Engineering (Group) Co., Ltd.» Янь Шаочунь.

- В июне текущего года мы

успешно запустили установку ССР и получили пробную партию риформата. Сегодня, когда Атырауский НПЗ торжественно отмечает свое 70-летие, и когда все горожане отмечают день города Атырау, мы получаем первую партию параксилола на установке РХ. Для нас, как говорится, сегодня тройной праздник, тройная радость.

Это результат личной заботы уважаемого президента Нурсултана Назарбаева, при активной поддержке правительства Республики Казахстан, акимата Атырауской области, АО «НК «Каз-

МунайГаз», его дочерней компании - заказчика - Атырауского НПЗ. Это результат совместных усилий всех казахстанских подрядчиков компании «Sinorec Engineering (Group) Co., Ltd.». В этот торжественный момент я хотел бы от имени нашей корпорации поздравить всех с успешным завершением проекта и поблагодарить вас за совместную работу и оказанную поддержку.

Введение в строй проекта КПА позволит обеспечить сырьем нефтехимическое производство и будет в значительной мере способствовать развитию малого и среднего бизнеса в Атырауской области и трудоустройству. Вы знаете, что после завершения проекта КПА, нам предстоит еще более серьезная работа - строительство комплекса глубокой переработки нефти на Атырауском НПЗ, которое уже ведется. Мы примем все возможные меры, мобилируем все ресурсы для достижения механического завершения проекта в августе следующего года и пробного запуска в эксплуатацию КППН к концу следующего года.

Взаимоотношения между Китайской Народной Республикой и Республикой Казахстан переживают лучший период в истории своего развития. Визит Нурсултана Назарбаева в КНР в сентябре текущего года способствовало повышению сотрудничества двух стран на новый уровень развития. Долгосрочная программа развития КНР и казахстанская программа «Нурлы жол» открывает нам новые возможности взаимодействия. «Sinorec Engineering (Group) Co.,

Ltd.» будет принимать активное участие в рамках данных программ, и вносить свой вклад в укрепление дружественных связей двух стран.

- Сегодня не ваш праздник, и даже не праздник Атырауской области, а всего Казахстана! Потому что, сегодня на этой площадке, этим масштабным событием вы открываете и начинаете совершенно новую отрасль - нефтехимию, запуская такой красивый комплекс. Тысячи инженеров, тысячи работников и строителей трех государств Казахстана, России и Китая трудились для того,

чтобы сегодня этот праздник состоялся. Я уверен, что он принесет пользу всем, не только Казахстану, и может быть не только России и Китаю, но и всем нам, живущим в этом мире, потому что нефтехимия, нефть и газ, это то, что объединяет нас всегда. С праздником! - отметил в поздравительной речи представитель проектного института «Омскнефтехимпроект», член Совета Федерации Федерального собрания Российской Федерации Игорь Зуга.

Кульминационной частью це-

ремонии стало получение первой партии параксилола. Перед собравшимися выступил первый заместитель генерального директора ТОО «АНПЗ» по модернизации и развитию Рустем Бисалиев, который сказал, что в историю завода вписана еще одна страница - ос-

тельство этого комплекса наших подрядчиков - это китайская компания «Sinorec Engineering (Group) Co., Ltd.», НГСК «Казстройсервис» и многие казахстанские подрядные организации. Отдельно хочу поблагодарить Банк Развития Казахстана, который на протяжении этих лет работает вместе с нами. Я поздравляю вас всех с сегодняшним событием, в этом есть вклад каждого из вас.

Рустем Бисалиев просит строителей комплекса по производству ароматических углеводородов доложить о готовности.

Мурат Утегалиев, директор департамента по строительству КПА: «Механическая часть строительства комплекса по производству ароматических углеводородов завершена в 2014 году. Комплекс включает две основные установки с шестью технологическими процессами, также построены 33 объекта общезаводского хозяйства, включающие в себя 53 строительных титула. Получены положительные заключения авторского надзора о соответствии законченных объектов проектным решениям и заключения независимого технического надзора о соответствии качества выполненных строительно-монтажных работ. Подписаны акты рабочей комиссией, все выданные замечания устранены. Комплекс по производству ароматических углеводородов готов для предъявления государственной приемочной комиссии».

Далее, на прямую связь выходят и докладывают начальники установок каталитического риформинга, установки производства ароматических углеводородов и с объектов общезаводского хозяйства.

Павел Сармин, начальник установки каталитического риформинга:

«На установке каталитического риформинга с непрерывной регенерацией катализатора и с блоком извлечения бензола завершены пусконаладочные работы с достижением гарантийных показателей. Установка находится на рабочих параметрах, с получением товарных автокомпонентов и бензола. Обеспечивается подача сырьевых потоков на установку по производству ароматических углеводородов, замечаний по работе технологического оборудования нет».

Бекзат Утегалиев, начальник установки по производству ароматических углеводородов:

«На установке по производству ароматических углеводородов завершены пусконаладочные работы. Установка выведена на параметры нормального технологического режима, находится на горячей циркуляции. Готова к выводу товарного потока параксилола в резервуарный парк и выводу бензола - толуольной фракции для дальнейшей разделения на установку каталитического риформинга».

(Продолжение на стр.7)

* **Салтанатты жиын**

ЖЕҢІСПЕН ӨРІЛГЕН ЖЕТПІС ЖЫЛ

Өткен жұмада «Атырау» мәдени орталығында Атырау мұнай өңдеу зауытының 70 жылдығына арналған салтанатты жиын өтті. Зауыттықтарды мерейлі межемен құттықтауға билік өкілдері, ардагерлер мен қоғам қайраткерлері, зауыт серіктестіктері көптеп жиналды.

Салтанатты жиын басталмас бұрын қонақтар назарына зауыт тарихын баяндайтын деректі фильм ұсынылды.

Еліміздің Әнұранымен бастау алған жиынның алғы сөзі Атырау облысы әкімі Бақтықожа Ізмұхамбетовке берілді:

- Сіздерді Атырау мұнай өңдеу зауытының іске қосылғанына 70 жыл толуымен шын жүректен құттықтаймын!

Майдан қажеттілігі үшін салынған Атырау мұнай өңдеу зауытынан қазақстандық мұнай өңдеу саласының тарихы бастау алады.

Алғашқы жылдарда 800 мың тонна мұнай өңдеген зауыт бүгінде заманауи үлгідегі технологиялық қондырғылармен жарақтанған қуатты өндірістік кәсіпорынға айналды. Елбасының тікелей қолдауымен соңғы он жылда зауыт ерекше қарқынмен дамыды.

Отандық мұнай-химия кластерін құру мақсатын көздейтін қайта жаңғыртудың екінші кезеңі аясында жылына 133 мың тонна бензол, 496 мың тонна параксиллол шығаруға және тауарлы бензиндер сапасын арттыруға мүмкіндік беретін ароматикалық көмірсутектер шығару кешені салынып, іске қосылды. Биылғы жылдың наурызынан бастап бұл кешенде жоғары октанды компонент өндіріле бастады, ал шілде айында мұнай-химия өнеркәсібіне шикізат ретінде қолданылатын бензол өнімінің алғашқы тауарлық партиясы алынды. Бүгін, міне, зауытта өндірілетін өнім түрлерінің қатары тағы бір мұнай-химия шикізатымен толығып, параксиллол өндіріске жол тартты. Бұл еліміздің мұнай өңдеу және мұнай-химия саласындағы елеулі оқиға. Осылайша еліміздің тұңғыш мұнай өңдеу кәсіпорны болып

саналатын зауытымыз мұнай-химия саласын да бірінші боп бағындырғалы отыр.

Қазіргі таңда қайта жаңғыртудың үшінші кезеңі - мұнайды терең өңдеу кешенінің құрылысы қарқынды жүріп жатыр. Жылына 2 миллион 400 мың тонна шикізат өңдеуге есептелген жаңа кешен әлеуметтік маңызы бар мұнай өнімдерінің көлемін ұлғайтуға мүмкіндік беріп, Еуро-5 стандартына сай мотор отындарының өндірісін жолға қоймақ. Бұл отандық мұнай өңдеу саласын дамуының жаңа деңгейіне көтермек. Әйтсе де, бұл жетістіктермен шектеліп қалуға болмайды. Алар асу әлі алда.

Қадірлі салтанатты шараға қатысушылар, сіздерді зауыттың 70 жылдығымен шын жүректен құттықтай отырып, ел дамуы жолындағы еселі еңбектеріңізге жеміс, жоғары өндірістік көрсеткіштер тілеймін! Өндіріс өркендеп, еліміз гүлдене берсін!

Келесі сөз кезегін алған Атырау мұнай өңдеу зауыты бас директорының міндетін атқарушы Азамат Ақышев зауыттың даму жолындағы маңызды кезеңдерге тоқталып өтті:

- Біздің тарихымыз бай. Зауыт екі жылға жетер – жетпес уақыт

ішінде салынып, 1945 жылдың 8 қыркүйегінде алғашқы өнім – автокөлік бензині алынды. Осылайша елімізде мұнай өнеркәсібі дамуының жаңа дәуірі бастау алды. Құрылысшылар мен алғашқы зауыттықтардың еңбегі майдан даласындағы жауынгерлер ерлігіне пара-пар. Біздің зауытты Жеңістің төл құрдасы атайтыны да сондықтан.

Мұнай өнеркәсібіндегі жаңа саланың бастауы болған зауытымыздың аты Қазақстан тарихына алтын әріптермен жазылды. Біздің зауыт елімізде ең бірінші боп бензин, авиокеросин өнімін берді. Өткен жүзжылдықтың 60-ыншы жылдары зауытты қайта жаңғырту бағыты ұсталды. Жаңа қондырғылар іске қосылып, өнім түрлері молайды. Ал 80-інші жылдары Қазақстанда алғашқы боп шикі және шынықтырылған кокс шығару қолға алынды. Сындаларлы 90-ыншы жылдарда да зауыт тұрақтылықты сақтап қалды.

Зауыт «Қазақойл», кейін

«КазМұнайГаз» ұлттық компаниясының құрамына кіргеннен кейін серпінді дами бастады. Мемлекеттің, Елбасымыздың тұрақты қолдауының арқасында АМӨЗ ауқымды қайта жаңғырту жұмыстарын жүргізуге мүмкіндік алып, республикамыздың өндірістік индустриясындағы болашағы зор нысандардың санатынан көрінді.

... Зауыттың басты капиталы – адамдар. Зауыт тарихы мыңдаған қарапайым жұмысшының, мамандардың, технологтар мен инженерлердің еңбегімен жазылды. Бұл адамдар жылдар бойына өндірісті игерді, жан-тәндерімен беріле еңбек етті, жиган білімдері мен тәжірибелерін балалары мен немерелеріне дарытты. Осылайша еңбек династияларының негізі қаланды.

«Бәрі де адам үшін – бәрі де адам игілігі үшін» деген сөзді ұран етіп келе жатқан біз зауыттықтардың өмірі мен тұрмыс жағдайын жақсартуға жете назар аударудамыз. Зауыттықтар әлеуметтік тұрғыда толық қорғалған. Аға буын салған жолды абыроймен жалған келе жатқан жастарымыз да басты назарда.

Біз бүгін өздерінің абыройлы да мінсіз еңбектері арқасында шексіз құрметке ие болған мұнай өңдеу саласының ардагерлері алдында бас иеміз.

Зауыт мерейтойын атап өте отырып, «қара алтын» игеру жолында қажырлы еңбектерін аямаған геологтар мен мұнайшыларға да айрықша алғыс айтқымыз келеді.

Сондай-ақ, Атырау облысы әкімдігіне, ҚР Энергетика министрлігіне, «Самұрық - Қазына» ұлттық әл-ауқат қорына, «КазМұнайГаз» Ұлттық компаниясына, біздің акционеріміз – «КазМұнайГаз – өңдеу-маркетинг» АҚ-на, ұзақ жыл бойы ынтымақтастықта еңбек етіп

келе жатқан серіктестерімізге өз ризашылығымызды білдіреміз.

Өздерінің кіршіксіз еңбектерімен зауыт даңқын асқақ ұстай білген әр жұмысшымыз жоғары бағаға лайықты.

Сіздерді шын жүректен Атырау мұнай өңдеу зауытының 70 жылдығымен құттықтаймын! Ел еңсесі биік, аспанымыз ашық болсын!

Келесі боп сахна төріне көтерілген ҚР энергетика вице-министрі Мағзұм Мырзағалиев министр Владимир Школьниктің Атырау мұнай өңдеу зауытының ұжымына жолдаған құттықтау хатын оқып берді.

Бұдан соң вице-министр «КазМұнайГаз – өңдеу - маркетинг» АҚ бас директоры Данияр Тиесовке ҚР энерге-

тика министрінің «АМӨЗ-70 жыл» мерейтойлық медалін табыс етті. Сондай-ақ, жоғары өндірістік көрсеткіштері мен адал еңбегі үшін орталық зауыт зертханасының инженер-химигі Жанар Нұрсұлтанова «Мұнай – газ саласының еңбек сіңірген қызметкері» төсбелгісімен, №4 цехтың эстакада операторы Хоныс Еркебаев энергетика министрлігінің Құрмет грамотасымен марапатталды.

«Самұрық - Қазына» акционерлік қоғамы атынан зауыттықтарды мерейтоймен құттықтаған Ұлттық әл-ауқат қорының мұнай-газ активтері жөніндегі басқарушы директоры Мәлік Сәлімгереев қордың Басқарма Төрағасы

зауыттыққа жемісті еңбек, кәсіби шеберліктері мен жоғары жетістіктері үшін «Самұрық-Қазына» акционерлік қоғамының Құрмет грамотасын табыстады. Олардың қатарында №8 цех слесарі Жайықбай Құмар, сатып алулар жөніндегі департамент директоры Вера Думлер, №5 цех операторы Равиль Данишев, №8 цехтың аға механигі Михаил Огай, МТӨК құрылысы жөніндегі департаменттің бас маманы Татьяна Кузнецова бар.

«Kazenergy» қауымдастығының төрағасы Тимур Құлыбаев, «КазМұнайГаз» Ұлттық компаниясының Басқарма Төрағасы Сауат Мыңбаевтың құттықтауын «КазМұнайГаз – өңдеу - маркетинг» АҚ бас директоры Данияр Тиесов жеткізді. Сондай-ақ, ол жоғары қабілет, биік кәсіби мақсаттарды бағындыру жолындағы қажырлытары үшін мұнайды терең өңдеу кешені құрылысы жөніндегі департамент директоры Мұрат Өтеғалиевке, мұнайды терең өңдеу кешені басшысының технология жөніндегі орынбасары Олег Гушциге, басқарушы директордың мұнайды терең өңдеу кешені жобасын техникалық қолдау жөніндегі орынбасары Дмитрий Макеевке, мұнайды терең өңдеу кешені материалдары мен жабдықтарын қабылдау және жинақтау департаментінің директоры Абдолла Халеловке, технологиялық қондырғы операторы Сатыбалды Сапарғалиға «KAZENERGY» медалін табыс етті. Сондай-ақ, МӨЖМӨТК өндірісінің операторы Шайхат Дүзелбаев, бюджеттік және тарифтік жоспарлау бөлімінің басшысы Әлия Иманқұлова, №5 цех операторы Алексей Силин, ЖЭО ауысым басшысы Тілекқабұл Төлегенов, ЖЭО аға

инженері Вадим Соловьевтар ҚазМұнайГаз» ҰҚ» АҚ және «КазМұнайГаз – өңдеу - маркетинг» АҚ Құрмет грамоталарымен марапатталды.

(Соңы 6-бетте.)

ЛОКОМОТИВ ИНДУСТРИАЛЬНОГО ВОЗРОЖДЕНИЯ

В культурном центре «Атырау» состоялось торжественное собрание, посвященное 70-летию Атырауского нефтеперерабатывающего завода. В нем приняли участие руководители местных государственных органов, депутаты областного маслихата, ветераны войны и труда, государственные и общественные деятели, представители неправительственных организаций, гости из дочерних компаний АО «КазМунайГаз - переработка и маркетинг», партнеры Атырауского НПЗ из ближнего и дальнего зарубежья, работники завода.

... В фойе культурного центра играл духовой оркестр, гостей встречали руководители и активисты завода. Красочно была оформлена сцена. Торжество началось с показа документального фильма про завод. Звучат фанфары и ведущие объявляют о начале торжественного собрания. С поздравительной речью к собравшимся обратился аким Атырауской области Бактыкожа Измухамбетов.

— Дорогие ветераны, работники завода! Поздравляя с 70-летием Атырауского нефтеперерабатывающего завода!

Именно с Атырауского нефтеперерабатывающего завода, построенного в годы Великой Отечественной войны для нужд фронта, и сданной в эксплуатацию в победный 1945-ый год, берет начало история казахстанской нефтепереработки. Завод, первоначальная мощность которого составляла 800 тысяч тонн нефти, все эти годы успешно развивался, и сегодня это современное, высокотехнологичное производство. Благодаря поддержке Главы государства и правительства, последнее десятилетие ознаменовалось для Атырауского НПЗ грандиозными переменами. Результатом первого этапа, так называемой японской реконструкции, проведенной в 2003-2006 годах, стало повышение качества выпускаемой продукции и снижение вредного воздействия на окружающую среду. В целях создания нефтехимического кластера на Атырауском НПЗ, в ходе второго этапа модернизации построен комплекс по производству ароматических углеводородов, где будут производиться высокооктановый компонент для приготовления высокооктанового товарного бензина, а также продукты нефтехимии: 133 тысяч тонн в год бензола и 496 тысяч тонн в год парахсилола. Комплекс по производству ароматических углеводородов, построенный в рамках Государственной программы форсированного индустриально-инновационного развития, считается уникальным и не имеет себе аналогов в странах СНГ. С марта этого года на этом комплексе начали получать высокооктановый компонент, а в июле была получена первая, товарная партия бензола. И вот сегодня, на заводе

получили первую партию парахсилола. Это знаменательное событие в истории не только отечественной нефтепереработки, но и нефтехимии. Активным ходом сейчас идет третий этап модернизации — строительство комплекса глубокой переработки нефти. Его производственная мощность составит 2 миллиона 400 тысяч тонн экологически чистых нефтепродуктов,

мент выпускаемой продукции. В 80-е годы первыми в Казахстане стали производить сырой и прокаленный кокс. В тяжелые 90-е годы для страны завод оставался островком стабильности в неспокойных волнах рыночной экономики, и лишь конец того десятилетия был трудным. Вы помните тот период: многие предприятия не работали, были неплатежеспособными, везде был

сокооктановый автомобильный бензин, соответствующий экологическому классу К3, К4. Мы готовы производить в промышленных партиях бензол. Сегодня некоторые из вас стали свидетелями получения первой партии парахсилола. Эти два новых продукта являются базовым сырьем для нефтехимии. Таким образом, Атырауский НПЗ, ставший первым в отечественной нефтепере-

реподготовки молодых специалистов, повышения их квалификации, помогающих начинающим нефтепереработчикам раскрыть свой потенциал.

Сегодня мы преклоняем наши головы перед ветеранами нефтеперерабатывающей отрасли, которые заслужили глубокое уважение и почет своим достойным и преданным трудом.

Отмечая юбилейную дату нашего завода, приносим слова благодарности геологам и нефтяникам, благодаря труду которых добывается «черное золото».

Выражаем слова особой признательности руководству Атырауской области, министерству энергетики, Фонду «Самрук-Казына», национальной компании «КазМунайГаз», нашим акционерам «КазМунайГаз-переработка и маркетинг», а также строителям, партнерам, с которыми у нас налажено многолетнее деловое сотрудничество, основанное на взаимопонимании и доверии.

Достойны высокой оценки все работники нашего завода, которые своим безупречным и добросовестным трудом, приумножают славу флагмана Казахстана.

Кардинально изменился облик первенца нефтепереработки Казахстана, сменилось не одно поколение нефтепереработчиков, но неизменными остались славные трудовые традиции, заложенные в далекие сороковые годы. Мы ценим наши славные традиции, которые символизируют созидательный труд, создают достойный образ настоящего нефтепереработчика. Для многих из нас завод стал жизнью и судьбой.

Наш завод является одним из градообразующих предприятий города, и в числе первых принимает участие во всех социальных проектах города.

Достигнув 70-летия своего рождения, Атырауский НПЗ продолжает свой славный путь, взяв ориентиры на новые успехи и свершения.

Приветственный адрес от имени министра энергетики РК Владимира Школьника зачитал вице-министр энергетики Магзум Мирзагалиев.

«В суровые годы Великой Отечественной войны ваши деды и отцы своим самоотверженным трудом заложили фундамент новой для нашей страны отрасли, построили и запустили эксплуатацию первый нефтеперерабатывающий завод Казахстана. Сегодня, спустя 20 лет, вы — потомки и наследники тех героических людей, продолжаете дело их жизни, постоянно улучшая и модернизируя материально-техническую базу, внедряя современные технологические процессы и решения. Ваш повседневный труд вносит значительный вклад в топливную безопасность и развитие топливно-энергетического комплекса РК, обеспечивает граждан и экономику страны более чем 20 видами нефтепродуктов и этот список постоянно пополняется», — говорится в приветственном адресе.

(Продолжение на стр. 7)

соответствующих уровню К-5. Это станет еще одним достижением казахстанской нефтепереработки. Сегодня на заводе созданы все благоприятные условия для трудящихся, успешно действует программа, направленная на поддержку молодежи, повышения их квалификации. Достойное внимание оказывается ветеранам труда. Отмечая 70-летие, завод начинает новый этап в своей жизни. Желаю Атыраускому НПЗ процветания, заводчанам — благополучия, счастья и всего наилучшего!

Об этапах развития Атырауского НПЗ за 70 лет, об успехах и достижениях и проводимой сегодня работе рассказал ис-

бартер, а мировая цена нефти была низкой, в 3 — 4 раза ниже, чем сейчас. Но завод выстоял, выдержал, чтобы в последующем, в 2000-е годы сделать новый рывок на пути прогресса.

После вхождения завода в состав национальной компании «Казахойл», затем — «КазМунайГаз», предприятие получило новый импульс. Благодаря постоянной государственной поддержке, личному вниманию Президента страны Нурсултана Назарбаева, последнее десятилетие в истории АНПЗ было отмечено интенсивным развитием. Благодаря не скольким масштабным реконструкциям, наш завод стал одним из наиболее перспективных

работке, вновь первым начал осваивать нефтехимическую отрасль. Это выполнение поручения Президента страны Нурсултана Назарбаева о создании нефтехимического кластера на базе действующих производств.

На активной стадии реализации — третий этап модернизации — строительство комплекса глубокой переработки нефти, целью которой является создание современного, безопасного и конкурентоспособного предприятия, выпуск экологически чистых нефтепродуктов, соответствующих уровню К-5. Перед трудовым коллективом стоит четкая задача, и наши работники полностью осознают всю ее важность, сложность, и прикладывают все усилия для достижения поставленной цели.

Главный капитал завода — это люди. Именно трудом тысяч и тысяч простых рабочих, специалистов, технологов, инженеров написана и пишется история завода. Эти люди годами осваивали производство, отдавали этой работе практически всю свою жизнь, а приобретенные навыки и опыт передавали своим детям и внукам, которые сегодня продолжают их дело. Так рождались семейные династии, которые составляют ядро коллектива.

В стенах нашего завода выросли тысячи профессиональных специалистов, и мы по праву считаем свой завод кузницей кадров.

Руководствуясь девизом «Все для человека — все для его блага» мы большое внимание уделяем улучшению условий труда, быта и отдыха заводчан. Каждый работник имеет гарантированный социальный пакет, который включает в себя перечень льгот и социальных выплат. Особое внимание мы уделяем нашей молодежи, которая продолжает дело, начатое старшим поколением. На заводе действует ряд программ, разрабатываемых в целях обучения и пе-

полняющий обязанности генерального директора ТОО «АНПЗ» Азамат Акишев.

— Открыв новую отрасль в нефтяной промышленности, Атырауский НПЗ навсегда вписал золотыми буквами свое имя в историю Казахстана. Атырауским нефтепереработчикам есть чем гордиться. Они первыми в своей республике дали бензин, авиационный керосин. Наши ветераны помнят, что в 60-е годы прошлого столетия заводом был взят курс на модернизацию. Были введены в строй новые технологические установки, расширен ассорти-

он объектов промышленной индустрии республики.

В 2003-2006 годах был проведен первый этап модернизации, который ознаменовался строительством ряда новых технологических установок, получением экологически чистых марок дизельных топлив и автобензина.

В настоящее время завершена вторая этап реконструкции — построен комплекс по производству ароматических углеводородов. Мы сейчас получаем высокооктановый компонент с октановым числом до 103 единиц, что позволяет производить вы-

ЖЕҢІСПЕН ӨРІЛГЕН ЖЕТПІС ЖЫЛ

(Соңы. Басы 5-бетте.)

Содан соң мұнай өнеркәсібінің ардагері, «Құрмет белгісі» орденінің иегері Балғымбаев Өтәлі

ақсақалдың ақ тілегіне кезек берілді. Жеңіспен құрдас зауыттың бейбіт күндерде қалай дамығанын, Тұрғындар қалашығының қалай бой көтергенін, оның архитектуралық ерекшеліктерін сөз еткен қария бұл туралы былайша еске алды:

- Зауыттықтар тұрғызған Тұрғындар қалашығы өзге ықшамаудандардан айрықша болатын. Бұл біздің мақтанышымыз еді. «Тұрғындар қалашығы» жобасының авторлары, сондай-ақ құрылыс басқармасының басшысы Иван Романовский Сталин сыйлығына лайық деп танылды.

Осынау өндіріс ошағының шаңырағын шайқалтпай, күні бүгінге дейін сақтап қалған зауыт ұжымы мен оның басшыларының еңбегін атап өту парыз.

Жетпіс жылдың ішінде Атырау мұнай өңдеу зауытының еліміздің, соның ішінде батыс өңірдің экономикасына қосқан үлесі өлшеусіз екендігін атап өткен мемлекет және қоғам қайраткері Равиль Шырдабаев өз сөзінде кәсіпорынның дамуы мен қалыптасу жо-

лында еңбектері сіңген бірнеше азаматтың есімін ерекше екпінмен атап өтті:

- 1911 жыл мен 1945 жылдар аралығында мұнай өндіру көлемі артты. Сол кезде батыс аймақты қуатты өндірістік орталыққа айналдыру мақсаты қойылды. Мұнай өңдеу зауытын салу қажеттілігі туындады. Бірақ қайда салу керек? Түрлі нұсқалар қарастырылды: Астрахань, Вол-

гоград... Бұл орайда 1939-1946 жылдар аралығында Қазақстан Компартиясы ОК екінші хатшысы, ал 1946-1954 жылдарда бірінші хатшы болған Жұмабай Шаяхметовтың есімін атап өткен ләзім. Зауыттың Атырауда салынуына еңбек сіңірген сол кісі еді. Ол біздің өңірдің мұнай мен газ қоры туралы зерттеп, табиғи байлықтарды игеру бойынша рационализаторлық ұсыныстарын білдірген. Мұнай секторын дамытуға үлес қосқан көрнекті мемлекет қайраткерлері Сафи Өтебаев, Дінмұхаммед Қонаев, Байкен Әшімовтердің де есімін атаусыз қалдыра алмаймыз. Зауыт құрылысы мен оны іске қосу жұмыстары 1943-1947 жылдарда КСРО мұнай өнеркәсібі министрлігінде еңбек еткен жерлесіміз Шахмардан Есеновтың жеке бақылауында болды.

1943 жылы зауыт жобасын американдық «Баджер және балалары» фирмасы жасаған болатын. Оны іске асыруға мәскеулік мамандармен қатар біздің де жерлестеріміз етене атсалысты. Құрылысқа учаске бөлу және басқа да маңызды мәселелермен 36 жыл бойы қазақ мұнайының тізгінін ұстаған Сафи Өтебаев айналысты. Жолдасқали Досмұхамбетов, Сағынғали Бөлекбаев, Нұртас Оңдасынов, Саламат Мұқашев, Оңайбай Көшекөв, Асқар Құлыбаев, Есен Тасқынбаев сынды ағаларымыз тек Атыраудың ғана емес, бүкіл батыс өңірдің дамуына баға жетпес үлес қосты.

Мен де қалалық партия комитеті хатшысы, министр, әкімшілік басшысы, облыс әкімі сынды жауапты лауазымдарда қызмет ете жүріп, мұнай-газ саласының, мұнай өңдеу зауытының дамуына атсалысқаным үшін тағдырыма ризамын. Қалалық партия комитетінің бірінші бюросы әлі күнге дейін есімде. Ол кездегі тәртіп өзгеше еді, партияның облыстық бюросының әрбір мүшесі нақты бір кәсіпорынның жұмысы үшін жауапты болатын. Атырау мұнай өңдеу зауыты, ЖЭО және тағы да бірқатар нысандар менің жауапкершілігімде болды. Мен күн сайын сол нысандарды аралап, жұмысшылармен кездесіп, жиналыстар өткізетінмін. АВТ, Гудри, каталитикалық крекинг қондырғыларын қайта жабдықтау мәселелерімен айналысқаным есімде. СОКП ОК бақылауында болған мұнай коксын қыздырып шынықтыру қондырғысының құрылысы да менің жеке жауапкершілігімде болды.

Сол жылдарда маған тамаша азаматтармен танысудың мүмкіндігі бұйырды. Соның бірі - зауыттың алтыншы директоры Анатолий Петрович Вакуров. Ол осы жердің тумасы, Гурьев политехникумының түлегі, зауытқа 1948 жылы келген. Бас инженер, кәсіпорын басшысы дәрежесіне дейін жетті. Ол

бюроның ең белсенді мүшесі болатын. Анатолий Петрович менің есімде өте адал азамат ретінде сақталды. Жоламан Есенұлы Есенов сынды азаматпен де осында таныстым. Ол Гавриил Гореченковтан бастап Владимир Гафнерге дейінгі сегіз басшымен жұмыс жасаған жан. Зауытта 45 жыл еңбек еткен ол 30 жылдан астам уақыт бойына директордың экономика жөніндегі орынбасары болып жұмыс жасады. Сергей Сергеевич Шишловтың қандай керемет жан болғандығын айтып өткім келеді. 1984 жылы ол зауыт басшылығына келді, ал 1986 жылы Сергей Сергеевичті Теңіз кен орнына жіберді. Өте адал, қайратты жан еді. 1986 - 1999 жылдары Владимир Гафнермен қоян-қолтық жұмыс жасадым. Мына бір жәйт ойыма оралып отыр, мен Қазақстанның Украинадағы төтенше және өкілетті елшісі боп жүрген кезімде маған Владимир Викторович қоңырау шалды: «Равиль Тәжіғараұлы, бізге қашан келесіз?» Мен одан: «Менің қайда баруым керек еді?» деп сұрадым. Ол сол кезде Лукойл өзін Одессадағы мұнай өңдеу зауытының басшылығына тағайындағанын айтты. Мен ойланбастан келісім беріп, зауытқа бардым. Ондағылар Гафнер жөнінде өте жақсы пікірде болды. Өкінішке орай, бұл азаматтар бүгінде арамызда жоқ. Әйтсе де жарқын жүздері мәңгі есте.

Жаңа гана тамашалаған деректі фильмде Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың 1979 жылғы зауытқа сапарын көрдіңіздер. Ол кезде мен қалалық партия комитетінің бірінші хатшысы болатынмын. Сол сапарында Нұрсұлтан Әбішұлы барлық геологтар мен барлаушыларды, мұнайшыларды жинап алып, жер қойнауындағы байлықты игеруді міндет етіп қойды. Содан соң

жұмыс қарқыны одан сайын күшейе түсті. Бізге КСРО министрлер кеңесі төрағасының орынбасарлары Николай Байбаков, Николай Рыжков, Мальцев, бір сөзбен айтқанда барлық министр келді. Бүгінгі қолда барымыз - Елбасымыздың көрегенді саясатының арқасы. Елші боп жүрген кезімде көптеген дипломаттар: «Осындай көшбасшысы бар сіздің халықтың бағы бар»

дейтін. Расында да, біздің бағымыз бар. Елбасының арқасында еліміз әлемге танылды. Экономиканың басқа да салаларын жандандыруға ықпал еткен инвестициялар құйыла бастады. 1978 жылы жылдық қуаты 7,5 миллион тонна Павлодар зауыты, ал 1985 жылы жылына 6 миллион тонна өңдеуге қауқарлы Шымкент зауыты іске қосылды. Ал оған дейінгі 33 жыл бойына атыраулық мұнай өңдеушілер бір өздері ғана елімізді отынмен қамтамасыз етіп келді. Іске қосылған жаңа зауыттарды кадрмен қамтамасыз еткен де осы зауыт. Біздің қалалық комитетте зауытқа оператор болып келіп, басқарушы директор - аппарат жетекшісі деңгейіне дейін

болған Ғалымжан Амантурлин, осы зауытта өсіп-өнген Данияр Тиесов, күрделі құрылыс пен зауытты қайта жаңғыртудың барлық кезеңін жүріп өткен, кәсіпорынның білікті басшысы Қайрат Оразбаевтардың есімдерін

атап өтеске болмайды. Бүгінгі шараны ұйымдастырушыларға үлкен рахмет! Атырау МӨЗ әр уақытта да алдыңғы шептен көрінетініне сенемін! Мерейтой құтты болсын!

Шараның ресми бөлімінен соң салтанатқа жиналғандар мерекелік концерт тамашалады. Жиналғандар назарына қазақ тарихынан сыр шертетін театрландырылған көрініс ұсынылып, жергілікті өнер жұлдыздары ән мен жырдан шашу шашты. Кештің арнайы қонақтары - халықаралық «Славян базары - 2015» байқауының бас жүлдегері, жас әнші Димаш Құдайбергелі өзін ерекше даусымен жұртшылықты тәнті етсе, «КешYOU» тобы шырқаған әндер мерекенің ажарын аша түсті.

Мерейтойлық шара қаламыздағы «Армада» мейрамхана кешенінде салтанатты кешкі аспен жалғасты. Бұл кеште мәртебелі меймандар сөз алып, зауыт ұжымына деген ыстық ықылыстарын білдірді. Сондай-ақ, ұзақ жылғы мінсіз еңбегі мен қызметтегі жоғары жетістіктері және зауыттың әлеуметтік саласын дамытуға қосқан үлесі үшін кадрлар жөніндегі басқарушы директор - аппарат жетекшісі Қанат Қабденов «Еңбек ардагері» медалімен, бас директордың ұжымдық басқару жөніндегі орынбасары Руфат Ходжалаков «Мұнай-газ кешенін дамытуға қосқан үлесі үшін» медалімен, «АКШ» өндірісінің басшысы Василий Гацко «Мұнай-газ саласына сіңірген еңбегі үшін» төсбелгісімен марапаттады. Марапаттарды ҚР энергетика министрінің орынбасары Мағзұм Мырзағалиев табыстады.

Светлана ҚАЛИЕВА

жұмыс жандана бастады, ал 1984 жылы Нұрсұлтан Назарбаев КазССР министрлер кеңесінің төрағасы боп сайланғаннан кейін

жеткен Қанат Қабденов жұмыс жасады. Жергілікті кадрлар ішінен шыққан бас инженер Садуокас Мералиев, зауыт директоры

НА АНПЗ ПОЛУЧЕНА ПЕРВАЯ ПАРТИЯ ПАРАКСИЛОЛА

(Начало на стр.3)

Бауыржан Жандауов, заместитель начальника КПА:

«Все объекты общезаводского хозяйства комплекса, включая установку производства азота, факельную установку, блока оборотного водоснабжения, установку химводоподготовки, распределительной энергоподстанции, а также промежуточный парк и насосные станции работают в штатных режимах с обеспечением комплекса по производству ароматических углеводородов необходимыми теплоэнергоресурсами, охлаждающей и химочищенной водой. Резервуарный парк готов принять товарный параксиллол».

Василий Гацко, начальник производства «КПА»:

«По полученным докладом ком-

плекс имеет возможность вывода параксиллольной фракции в резервуары. К пуску первого потока параксиллола готовы».

Рустем Бисалиев дает команду: «Приступить к пуску параксиллола в парк».

Под общие аплодисменты и фанфары для запуска первого потока параксиллола в резервуарный парк приглашаются заместитель министра энергетики Республики Казахстан Магзум Мирзагалиев и аким Атырауской области Бактыкожа Измухамбетов. Нажимается кнопка на мониторе, и сразу же на LED – экране показываются открытие задвижки и схема с показанием расхода параксиллола в резервуары.

Василий Гацко: «Поток параксиллола направлен в резервуар!»

Вот он - исторический момент в жизни завода! Производится отбор первого потока параксиллола, полученного на Атырауском нефтеперерабатывающем заводе и впервые в Республике

Казахстан!

Почетное право произвести отбор предоставлено работнику установки по производству ароматических углеводородов, победителю конкурса «Лучший по профессии – 2015» **Меирману Беккожаеву**.

Участники церемонии в режиме он-лайн наблюдают за тем, как производится отбор пробы с выведенного потока. Отобранная проба передается заместителю председателя Правления АО «НК «КазМунайГаз», генеральному директору АО «КазМунайГаз – переработка и маркетинг» **Данияру Тиесову**.

Сегодня мы стали свидетелями исторического события - выпуска первой, пробной партии параксиллола на Атырауском НПЗ. Этот комплекс, как уже говорилось, самый крупный комплекс на территории бывшего Советского Союза. А также самый большой комплекс, построенный в отрасли нефтепереработки и нефтехимии независимого Казахстана. Глава государства очень четко поставил перед нами задачу, чтобы в период мирового кризиса, в период падения цен на нефть, приложить все усилия для развития глубокой переработки нефти и развития нефтехимической промышленности. Это будет увеличение доходности и сглаживание кризисных моментов. Уже в этом году Атырауский НПЗ произведет бензина марки АИ – 92 на 200 тысяч тонн больше по сравнению с предыдущим годом. А это на 20% снижение зависимости от импортных поставок этого вида продукта.

Уважаемые заводчане! В эти не-

простые времена государство, АО «НК «КазМунайГаз» вкладывают большие инвестиции в модернизацию нефтеперерабатывающих заводов. Это большая ответственность для нас. Наша задача - доказать, что инвестиции вкладываются не зря, что после завершения модернизации отечественных НПЗ, наши заводы, и прежде всего, Атырауский НПЗ будет соответствовать всем лучшим мировым стандартам. А наша отрасль, нефтеперерабатывающая и нефтехимическая будет лучшей производственной отраслью в нашей стране, - сказал Данияр Тиесов.

Официальная церемония завершилась исполнением песни «Атамекен».

Индира САТЫЛГАНОВА

ЛОКОМОТИВ ИНДУСТРИАЛЬНОГО ВОЗРОЖДЕНИЯ

(Продолжение. Начало на стр.5)

Магзум Мирзагалиев от имени министра энергетики РК вручил юбилейную медаль «АНПЗ – 70 лет» заместителю председателя Правления АО «НК «КазМунайГаз», генеральному директору АО «КазМу-

найГаз – переработка и маркетинг» **Данияру Тиесову**. За высокие показатели работы и многолетний добросовестный труд нагрудным знаком «Мұнай – газ саласының енбек сіңірген қызматкері» была награждена инженер – химик товарной лаборатории ИЦ «ЦЗЛ» **Жанар Нурсултанова**, Почетной грамотой министерства энергетики РК – старший оператор эстакады цеха №4 **Хоньс Еркебаев**.

От имени АО «ФНБ «Самрук – Казына» поздравил управляющий директор по нефтегазовым активам **Малик Салимгереев**. Он зачитал приветственный адрес от имени председателя Правления АО «ФНБ «Самрук – Казына» **Умирзака Шукеева**. «...На протяжении семи десятилетий Атырауский НПЗ является крупным промышленным предприятием республики. В любые, даже непростые для отрасли времена, ваш завод никогда не останавливался,

вам не останавливаться на достигнутом, с новыми творческими силами идти только вперед, навстречу новым успехам. Трудиться на благо экономики Республики Казахстан, производить экологически чистые моторные топлива. Уверен, что вы будете идти в авангарде технического прогресса и достойно справитесь с задачей по созданию высокотехнологичного предприятия в Казахстане...» - сказано в приветственном адресе.

За высокий профессионализм и достижения в работе Почетные грамоты АО «Самрук – Казына» были вручены слесарю по ремонту технологических установок цеха №8 **Жаикбаю Курмару**, директору департамента по закупкам Центрального аппарата **Вере Думлер**, оператору **УЗК цеха №5 Равилю Дамишеву**, старшему механику цеха №8 **Михайлу Огаю**, главному специалисту КППН **Татьяне Куз-**

нецовой.

Атырауских нефтепереработчиков с юбилеем поздравил заместитель председателя Правления АО «КазМунайГаз», генеральный директор АО «КазМунайГаз – переработка и маркетинг» **Данияр Тиесов**. Он вручил медали Казахстанской Ассоциации организаций нефтегазового и энергетического

Олегу Гущину, заместителю управляющего директора по техническому сопровождению проектов КПА **Дмитрию Макееву**, директору департамента по комплектации и приемке материалов и оборудования КПА **Абдулле Габбасову**, оператору ППНГО **Сатыбалды Сапаргали**.

За плодотворную работу и высокие достижения в работе Почетной грамотой АО «КазМунайГаз – переработка и маркетинг» были награждены оператор технологической установки ППНГО **Шайхат Дюзельбаев**, начальник отдела бюджетного и тарифного планирования **ЦА Алия Иманкулова**, оператор технологической установки прокали нефти кокса цеха №5 **Алексей Силин**, начальник смены ТЭЦ **Тлеккабыл Тулегенов**, ведущий инженер ТЭЦ **Вадим Соловьев**.

Данияр Тиесов зачитал также приветственный адрес от председателя Ассоциации **Kazenergy Тимура Кулибаева**.

Поздравляю всех вас с юбилейной датой – 70 летием АНПЗ! Завод – ровесник великой Победы. Мы являемся свидетелями того, как начинал работать завод, как строился заводчанами микрорайон «Жилгородок», который уже тогда, по своей архитектуре отличался от других жилых массивов города. Это было нашей гордостью, и авторы проекта «Жилгородок», а также начальник строительного управления **Иван Романовский**, под чьим руководством возводился завод, были удостоены Сталинской премии. Нужно отдать должное коллективу завода, его руководителям, которые сумели противостоять трудностям разного периода, и сохранить это предприятие, - отметил в своей речи ветеран нефтяной промышленности, кавалер ордена «Құрмет белгісі» **Утали Балгимбаев**.

За 70 лет Атырауский НПЗ внес неоценимый вклад в эконо-

обеспечивал своей продукцией западный регион страны. Вам, атырауским нефтепереработчикам, присуща самоотверженность, поиск путей достижения поставленных целей. Желаю

комплекса «Kazenergy» директору департамента строительства комплекса по производству ароматических углеводородов **Мурату Утегалиеву**, заместителю начальника КППН по техноло-

мику Казахстана, и особенно его западного региона, - отметил государственный и общественный деятель **Равиль Чердабаев**.

(Продолжение на стр. 8)

Еженедельная газета «НОВАТОР»
 №39 от 9 октября 2015 года
 АДРЕС РЕДАКЦИИ: 060001, г.Атырау,
 ТОО «АНПЗ», ул. 3.Кабдолова, 1
 тел.: 25-97-71, тел.факс: 25-96-75

ПРЕСС-СЛУЖБА:
 руководитель - Е.Есенова
 специалист - Ш.Какимжанова
 ИП «MEDYAGROUP»:
 руководитель - Д.Мухамбетов
 редакторы: С.Калиева, И.Сатылганова
 фотограф - Н.Канатов

Свидетельство №790
 выдано 27 мая 1992 года
 Министерством печати и
 массовой информации
 Республики Казахстан

Газета набрана и сверстана
 в компьютерном отделе, отпечатана
 в типографии ТОО «Атырау-Акпарат»
 г.Атырау, ул.Молдагалиева 29А
 Тел.: 45-86-60. Тираж 1100
 Заказ №1239

УЧРЕДИТЕЛЬ: ТОО «АТЫРАУСКИЙ НЕФТЕПЕРЕРАБАТЫВАЮЩИЙ ЗАВОД»

ЛОКОМОТИВ ИНДУСТРИАЛЬНОГО ВОЗРОЖДЕНИЯ

(Начало на стр. 5-7)

- С 1911 года по 1945 годы была увеличена добыча нефти, и была поставлена цель сделать западный регион Казахстана мощным индустриальным центром. Было принято решение построить нефтеперерабатывающий завод. Но где? Предлагались разные варианты: Астрахань, Волгоград. И тут уместно будет вспомнить имя Жумабая Шаяхметова, который с 1939 по 1946 годы работал вторым секретарем ЦК Компартии Казахстана, а с 1946 по 1954 годы был первым секретарем. Именно он настоял на том, чтобы завод был построен в Атырау. Более того, он изучил нефтегазоносные перспективы нашего региона и внес рациональные предложения по освоению природных богатств. Наряду с его именем, я хочу назвать имена известных государственных деятелей Сафи Утебаева, Динмухаммеда Кунаева, Байкена Ашимова, внесших на протяжении последующих 25 лет большой вклад в развитие нефтяного сектора. За ходом строительства завода, ввода его в эксплуатацию лично следил Шахмардан Есенов, который с 1943 по 1947 годы работал в министерстве нефтяной промышленности СССР. Это наш земляк, он в 1937 году закончил Московский нефтяной институт имени Ивана Губкина. В 1947 году он был избран отраслевым секретарем ЦК Гурьевского обкома партии, затем возглавил краевой обком партии, потом, с 1964 по 1970 годы был первым секретарем Гурьевского обкома партии.

В 1943 году проект завода был разработан американской компанией «Баджер и сыновья». В его реализации, наряду с московскими специалистами, принимали участие и наши земляки. Вопросом выделения участка и рядом других занимался Сафи Утебаев, 36 лет стоявший у руля казахстанской нефти. Жолдаскалы Досмухамбетов, Сагынғали Болекбаев, Нуртас Ондасынов, Саламат Мукашев, Онайбай Кушеков, Аскар Кулибаев, Есен Таскинбаев - эти люди, внесшие огромный, ценный вклад в развитие не только Атырауской области, но и всего западного региона.

Я благодарен судьбе за то, что работая на различных ответственных постах: секретарем горкома партии, министром, главой администрации, акимом области, я тоже имел отношение к развитию нефтегазовой отрасли, в том числе, и нефтеперерабатывающего завода. Помню первое бюро городского комитета партии. Мы рассматривали вопрос строительства газозольдера. В то время был порядок, каждый член бюро обкома партии отвечал за конкретное предприятие. Мне приходилось отвечать за нефтеперерабатывающий завод, ТЭЦ и ряд других объектов. Я каждый день выезжал

на объекты, встречался с людьми, проводил совещания. Помню, как мы занимались расширением ЭЛОУ - АВТ, каталитического крекинга, установки «Гудри». Я персонально отвечал за установку прокатки кокса, которая находилась под контролем ЦК КПСС.

Мне посчастливилось познакомиться с прекрасными людьми. Это шестой по счету директор завода Анатолий Петрович Вакуров. Он родился здесь, окончил Гурьевский политехникум, и в 1948 году пришел на завод. Вырос до главного инженера, а потом и руководителя предприятия. Он был самым активным членом бюро обкома партии, честнейшим человеком. Я должен сказать, что в это время я познакомился с Жоламаном Есеновичем Есеновым. Это уникальный человек, который проработал с 8-мю директорами завода, начиная с Гавриила Гореченкова и заканчивая Владимиром Гафнером. Жоламан Есенович проработал на заводе 45 лет, из них 30 с лишним был заместителем директора по экономике. В 1946 году он пришел с фронта и устроился нормировщиком и вырос до заместителя директора. Я должен сказать, что прекрасным был человеком Сергей Сергеевич Шишилов. В 1984 году он стал директором, в 1986 году его направили на Тенгизское месторождение. Это был энергичный, добросовестный, честный человек. Я проработал с Владимиром Гафнером с 1986 года по 1999 год. И представьте себе, будучи чрезвычайным и Полномочным послом РК на Украине, мне звонит Владимир Гафнер: «Равиль Тажигариевич, вы когда приедете к нам?» Я спрашиваю: «А куда я должен приехать?» И он мне сообщает, что его от имени ЛУКОЙЛа назначили директором Одесского НПЗ. Я поехал и с удовольствием посмотрел завод. О нем отзывались как об отличном человеке. В 1970 году, окончив Тюменский индустриальный институт, он приехал к нам и отработал 30 лет на нашем заводе. К сожалению, этих людей нет сегодня среди нас,

эксплуатацию Павлодарский НПЗ, мощностью 7.5 млн. тонн нефти, в 1985 году - Шымкентский НПЗ, мощностью 6 млн. нефти. И атырауские нефтепереработчики, которые 33 года (с 1945 по 1978 гг.) обеспечивали страну топливом, обеспечили кадрами эти заводы. У нас в горкоме работал Канат Кабденов, который пришел на этот завод оператором и сейчас работает управляющим директором по кадрам - руководителем аппарата. Садуохас Мералиев стал первым главным инженером из числа местных кадров. Галымжан Амантурлин был директором завода, Данияр Тиесов - он тоже вырос на этом заводе, Кайрат Уразбаев стал замечательным директором, потому что прошел все пути капитального строительства

и развития этого завода. Спасибо организаторам этого торжества, спасибо за приглашение. Я не сомневаюсь, что Атырауский НПЗ будет всегда идти впереди. С юбилеем!

После завершения официальной части торжества, состоялся праздничный концерт, на котором выступили местные мастера искусств, а также звезды казахстанской эстрады, победитель международного конкурса «Славянский базар - 2015» Димаш Кудайбергенов и группа «КешYOU».

Вечером, в ресторанном комплексе «Армада» был дан торжественный ужин, на котором также было высказано много теплых слов пожеланий в адрес коллектива Атырауского НПЗ, вручены подарки.

За многолетний, самоотверженный труд, за достижение наивысших результатов в трудовой деятельности и личный вклад в развитие социальной сферы завода медалью «Еңбек ардагері» был награжден управляющий директор по кадрам - руководитель аппарата Канат Кабденов; медалью «Мұнай-газ кешенін дамытуға қосқан үлесі үшін» - заместитель генерального директора по корпоративному управлению Руфат Ходжалаков, награжденным знаком «Мұнай-газ саласына сіңірген еңбегі үшін» - начальник производства «КПА» Василий Гацко. Награды им вручил заместитель министра энергетики РК Мағзум Мирзағалиев.

Индира САТЫЛГАНОВА

светлая им память. Мы будем помнить о них всегда.

Мы видели в фильме, как в 1979 году на завод приезжает Нурсултан Абишевич Назарбаев, я тогда работал первым секретарем горкома партии. Он тогда собрал всех геологоразведчиков, нефтяников, и поставил перед нами задачу - начать освоение богатств, которые имеются в наших недрах. И работа началась, она активизировалась еще больше, когда в 1984 году Нурсултана Назарбаева назначили председателем Совета министров КазССР. К нам приезжали тогда и заместитель председателя Совета министров СССР Николай Байбаков, и Николай Рыжков, Мальцев, в общем, все министры. И то, что мы сегодня имеем, все это благодаря мудрой политике нашего Президента. Будучи послом, многие дипломаты мне говорили: «Вашему народу повезло, что у вас такой лидер». Действительно, нам повезло. Благодаря Елбасы о нашем государстве знает весь мир. Пришли инвестиции, за счет которых мы задействовали другие отрасли экономики. Сейчас открывается неизмеримое поле деятельности, открыты новые месторождения. В 1978 году был введен в

ВНИМАНИЕ!

10-11 октября 2015 года в ФОКе «Мунайшы» состоится турнир по волейболу среди команд нефтегазовых компаний, посвященный 70 - летию Атырауского НПЗ.

В турнире примут участие команды ТШО, Аджип, Интергаз-Центральная Азия и АНПЗ.

Начало в 9.00

18 октября 2015 года в 11.00 часов на стадионе «Ривьера» (Парк Победы) состоится турнир по футболу, посвященный памяти заслуженного нефтепереработчика Республики Казахстан Владимира Гафнера. В нем примут участие команды ветеранов завода, города Атырау, «Каспий» и «Мелиоратор».

ПРИГЛАШАЕМ ВСЕХ ЗАВОДЧАН!